

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕ - ๒๒/๒๕๕๕

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาตรา ๓๐ ตี ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ศาลจังหวัดปทุมธานี ศาลแขวงดุสิต ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่งคำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้อง รวมจำนวน ๔ คำร้อง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ศาลจังหวัดปทุมธานี ส่งคำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้อง จำนวน ๑ คำร้อง คดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๖๖๒/๒๕๕๓ ระหว่าง กองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ โจทก์ นายอนุภาพ สัตยประกอบ ที่ ๑ (ผู้ร้อง) กับพวก จำเลย ข้อหาหรือฐานความผิด สัญญาเงินกู้และสัญญาจำนอง จำนวนทุนทรัพย์ ๒,๓๓๕,๘๒๕.๗๑ บาท คดีนี้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ร้องมีความเห็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ ตี เป็นบทกฎหมายที่โจทก์อ้างเพื่อให้ศาลใช้บังคับกับจำเลย ในคดีนี้ เป็นกฎหมายที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

ศาลแขวงดุสิต ส่งคำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้อง จำนวน ๑ คำร้อง คดีแพ่งหมายเลขดำ ที่ ๗๖๐๐/๒๕๕๓ ระหว่าง บริษัท วิคอนกลอมเมอเรท จำกัด โจทก์ บริษัท สิทธิรินทร์ จำกัด ที่ ๑ (ผู้ร้อง) กับพวก จำเลย ข้อหาหรือฐานความผิดสัญญาเช่าซื้อ ค่าประกัน โอนสิทธิเรียกร้อง จำนวน ทุนทรัพย์ ๒๕๑,๒๖๑.๖๖ บาท คดีนี้จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นผู้ร้องโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ ตี ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่โจทก์อ้างว่ามีอำนาจในการดำเนินการ ในคดีนี้ เป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่งคำโต้แย้งของจำเลยซึ่งเป็นผู้ร้อง จำนวน ๒ คำร้อง คือ

๑. คดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๕๒๒๗/๒๕๔๓ ระหว่าง กองทุนรวมโกลบอลไทย พร็อพเพอร์ตี้ โจทก์ นายกฤษฎาภรณ์ นุตจรัส (ผู้ร้อง) จำเลย ข้าหาหรือฐานความผิด สัญญากู้ยืม บังคับจำนอง โอนสิทธิเรียกร้อง จำนวนทุนทรัพย์ ๕,๔๕๓,๔๖๑.๓๔ บาท คดีนี้จำเลยซึ่งเป็นผู้ร้องมีความเห็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ตรี ซึ่งเป็นกฎหมายที่โจทก์อ้างเพื่อขอให้ศาลใช้บังคับกับจำเลยในคดีเป็นกฎหมายที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

๒. คดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๐๓๐๖/๒๕๔๓ ระหว่าง กองทุนรวมไทยริสตรัคเจอร์ โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด โจทก์ บริษัท บางกอกอินเตอร์เนชั่นแนล สपोर्ट จำกัด (ผู้ร้อง) กับพวก จำเลย ข้าหาหรือฐานความผิด โอนสิทธิเรียกร้อง กู้ยืมตัวสัญญาใช้เงิน ค้ำประกัน จำนวนทุนทรัพย์ ๔,๘๖๔,๔๒๕.๔๕ บาท คดีนี้จำเลยที่ ๑ และที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้ร้องมีความเห็นว่าพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตรี ซึ่งเป็นกฎหมายที่โจทก์อ้างเพื่อขอให้ศาลใช้บังคับกับจำเลยในคดีเป็นกฎหมายที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง

ตามคำร้องทั้ง ๔ คำร้องที่ศาลจังหวัดปทุมธานี ศาลแขวงดุสิต และศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ส่งความเห็นมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นที่คล้ายคลึงกันซึ่งสรุปได้ว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตรี ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

โดยผู้ร้องมีความเห็นว่า มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตรี ของพระราชกำหนดดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ เป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่เดิม และเจ้าหน้าที่ซื้อหนี้สินสามารถดำเนินการในการรับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้ต่างๆ ได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงเป็นการลิดรอนสิทธิของลูกหนี้และผู้มีส่วนได้เสียฝ่ายอื่น ทั้งเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน ในทรัพย์สินและการประกอบอาชีพ หรือการประกอบกิจการของบุคคล โดยมุ่งหมายใช้บังคับเพียงกรณีเดียว หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มิได้มีผลบังคับเป็นการทั่วไป จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วรับไว้วินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ โดยวินิจฉัยตามประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งดังกล่าว พิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตริ ของพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ๑ มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับคดีดังนี้

มาตรา ๒๗ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันการเงินอื่น โดยไม่ต้องบอกกล่าวลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๐ ทวิ เป็นการกำหนดให้องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) กระจายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามมาตรา ๓๐ ของกฎหมายนี้ ทั้งยังให้สิทธิผู้ซื้อเรียกดอกเบี้ยตามวิธีการและตามอัตราในสัญญาเดิมได้ด้วย

การโอนสิทธิเรียกร้องของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการไปยังสถาบันอื่นตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ทวิ โดยไม่ต้องบอกกล่าวลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นสามารถกระทำได้โดยบทบัญญัติของกฎหมายที่มีฐานะในระดับเดียวกัน และเป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และรัฐบาลเห็นว่าบริษัทที่ถูกระงับกิจการไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้แล้ว ทั้งไม่เป็นการลดรอนสิทธิของลูกหนี้เพราะฐานะของลูกหนี้คงเหมือนเดิม ก็มีหน้าที่ต้องใช้หนี้แม้จะเปลี่ยนเจ้าหนี้ไปอย่างไรก็ตาม

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้ กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้” กรณีนี้รัฐธรรมนูญมิได้รับรองสิทธิและเสรีภาพลูกหนี้ไว้แต่ประการใด และบทบัญญัติที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน ในทรัพย์สินและในการประกอบอาชีพก็มิได้มีความเกี่ยวข้องกัน ทั้งการกระทำและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทั้งมิได้เป็นกฎหมายที่ใช้กับกรณีเดียวหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการใช้โดยทั่วไปกับกรณีที่มีปัญหาเช่นเดียวกันกับผู้ร้อง จึงไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗ และพระราชกำหนด ๑ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ทวิ และมาตรา ๓๐ ตริ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ